

RAADSVOORSTEL

DATUM	19 april 2021
AGENDAPUNT	1.03.01
ONDERWERP	Ombuigingen
PORTEFEUILLEHOUDER	J. Houtenbos
PROGRAMMA	Programma I: Dienstverlening & Bestuur
BELEIDSVELD	Algemene dekkingsmiddelen
ZAAKNUMMER	ZK21000407
DOCUMENTNUMMER	D21.003586

AANLEIDING In 2020 is duidelijk geworden dat de begroting van Koggenland op de lange termijn een structureel tekort laat zien. Voor 2021 is dit tekort met technische ingrepen gedicht. Maar voor de lange termijn volstaat dat niet: er moet een structureel sluitende begroting komen. De raad is hierover onder andere in het voorjaar van 2020 geïnformeerd, ten tijde van de presentatie van de kadernota 2021. Destijds is aangekondigd dat later in 2020 een start gemaakt zou worden met het maken van een structureel sluitende meerjarenbegroting. Daarin zouden ook de verwachte inkomsten nauwkeurig worden begroot.

In november 2020 is de ambtelijke organisatie gestart met de voorbereidingen die uiteindelijk moeten leiden tot besluitvorming door de gemeenteraad in april 2021. De genomen besluiten vormen de basis voor de meerjarige begroting die na het zomerreces tot stand moet worden gebracht. Dit voorstel bevat de uitkomsten van de begrotingsvoorbereiding. Het is daarmee tegelijkertijd de kadernota 2022.

De financiële toezichthouder: de provincie.

Elk jaar sturen de gezamenlijke provincies de *Kaderbrief Financieel Toezicht* naar de gemeenten. De provincies geven daarin de kaders aan waar de gemeenten bij het vaststellen van de begroting rekening mee dienen te houden.

In de kaderbrief van 2021 stellen de provincies dat de gemeenten voor de jaren 2022, 2023 en 2024 een stelpost 'uitkomst onderzoek jeugdzorg' kunnen opnemen. Voor de gemeente Koggenland kwam dit neer op een bedrag van € 270.000. Die post heeft ervoor gezorgd dat de gemeente de begroting voor 2021 'technisch' sluitend heeft kunnen maken. Ook geeft deze stelpost de gemeente enige financiële ruimte in de meerjarenraming. Maar voldoende is het niet. Daar staan de ombuigingsvoorstellen opgesomd die nodig zijn om de meerjarenbegroting sluitend te maken.

Het is denkbaar of zelfs waarschijnlijk dat de provincies in de *Kaderbrief Financieel Toezicht 2022* later dit jaar richtinggevende uitspraken opnemen over een aantal beleidsontwikkelingen met financiële consequenties. Dat geldt voor de herijking Gemeentefonds en ook voor de extra gelden voor de Jeugdzorg.

De gemeente Koggenland heeft er op ambtelijk en bestuurlijk niveau bij de provincie Noord-Holland op aangedrongen, de toezichtkaders voor de begroting 2022 eerder beschikbaar te stellen. Ze kunnen dan worden meegenomen bij de besluitvorming in april 2021. In de praktijk stuurt de provincie de toezichtkaders in de maand mei naar de gemeenten verzonden. Het ziet ernaar uit dat ze ook dit jaar niet tijdig (in april) zullen worden verstuurd.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Proces en uitgangspunten

Voor de totstandkoming van deze kadernota zijn een aantal verschillende stappen gezet.

Allereerst heeft het college de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Realistisch begroten;
- Beheersen organisatiekosten;
- Voorzieningen behouden;
- Geen onomkeerbare besluiten;
- Ruimte voor noodzakelijke investeringen;
- Ruimte voor nieuwe ontwikkelingen

Ten tweede zijn de volgende voorbereidingen getroffen.

- Door middel van een peiling is de mening van de inwoners van Koggenland gevraagd over mogelijke bezuinigingen. De uitkomst van deze peiling is opgenomen als bijlage 1 bij dit voorstel.
- Bureau Berenschot is gevraagd een onderzoek te doen naar de formatie en kosten van de gemeente Koggenland. Een dergelijk onderzoek wordt door deze organisatie bij diverse gemeentes gedaan, met als gevolg dat referentiemateriaal beschikbaar is gekomen. Uw gemeenteraad is over de uitkomsten van dit onderzoek tijdens de informatieavond op 15 maart 2021 geïnformeerd.
- De betrokken ambtenaren hebben de begroting op detailniveau geanalyseerd en vervolgens voorstellen voor ombuigingen aan het college voorgelegd. Ook is een analyse gedaan van de financiële resultaten van de afgelopen jaren om te kijken of daarin structurele aspecten te onderscheiden waren.
- Er is nogmaals grondig naar de meerjarige begroting gekeken ('stofkam').
- Tot slot zijn mogelijkheden tot het verhogen van inkomsten in kaart gebracht, waarbij tevens ter referentie is gekeken naar onder andere de huidige belastingen en andere inkomsten in de overige West-Friese gemeenten. De West-Friese gemeenten hebben eveneens te maken met tekorten, waardoor belastingtarieven of leges in de komende jaren mogelijk nog wijzigen

Het college heeft meerdere bijeenkomsten belegd waar onder andere op basis van de hierboven genoemde informatie gesproken is over de verschillende mogelijkheden om te komen tot een evenwichtig pakket aan ombuigingen. Uitgangspunt was om de voorzieningen zoveel mogelijk op het huidige kwaliteitsniveau te handhaven en geen onomkeerbare besluiten te nemen inzake deze voorzieningen. Dit mede vanwege de lopende discussie over een mogelijke stijging van inkomsten middels het gemeentefonds.

Betrokkenheid gemeenteraad

Uw gemeenteraad is vanaf december betrokken geweest bij het proces en heeft ook voorstellen voor ombuigingen ingediend. Daarnaast bent u op 15 februari jl. in staat gesteld om vragen te stellen over de uitkomsten van de diverse onderzoeken en nogmaals suggesties te doen aan het college om een sluitende meerjarige begroting te presenteren.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Resultaat: deze kadernota

Alle verzamelde informatie heeft geleid tot dit raadsvoorstel/kadernota 2022 waarin het college uiteenzet op welke wijze de structurele tekorten weggewerkt kunnen worden. Daarbij is tevens rekening gehouden met de te verwachte investeringen die op korte termijn noodzakelijk zijn. Immers, als die op een later moment aan uw raad worden voorgesteld, zou dat elke keer tot nieuwe ombuigingen moeten leiden. Het college heeft er derhalve voor gekozen alle op dit moment verwachte noodzakelijke investeringen en structurele extra kosten op te nemen in het voorstel. Daarmee is een totaaloverzicht ontstaan dat ter besluitvorming voorligt en als basis dient voor de P&C-documenten die later dit jaar aan u worden voorgelegd.

Uw besluitvorming

Op 19 april 2021 neemt uw raad een besluit over de kaders voor de begroting 2022, die uw raad in oktober van dit jaar gaat vaststellen. In het vorenstaande hebben wij u geattendeerd op een aantal ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het toekomstige financiële plaatje van de gemeente Koggenland. Samengevat kunnen deze belangrijke toekomstige ontwikkelingen gevolgen hebben voor de financiële positie van Koggenland:

- vanuit het Rijk kan extra geld worden uitgetrokken voor de Jeugdzorg
- de omvang van het Gemeentefonds kan toenemen
- de herijking van het Gemeentefonds kan voordelig uitvallen voor de gemeente Koggenland.

Deze drie ontwikkelingen zijn op dit moment in discussie. Mocht hier vóór de vaststelling van de begroting en/of de vaststelling van eventuele belastingverhogingen meer zekerheid over ontstaan, dan is uw raad in de gelegenheid de in deze kaderbrief genoemde voorstellen bij te stellen.

KADER gemeentewet, Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), Provinciaal financieel toezicht kader.

WIJ STELLEN VOOR In te stemmen met het pakket aan ombuigingen en deze te verwerken in de begroting 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

BEOOGD

RESULTAAT Het beoogd resultaat is een sluitende meerjarenbegroting.

ONDERBOUWING

De onderstaande tabel geeft het voorgestelde begrotingskader voor de komende jaren. Het nummer voor elke regel correspondeert met uitleg die in het vervolg van dit voorstel wordt beschreven.

Tabel 1: Financieel totaalbeeld 2021-2025

FINANCIEEL TOTAALBEELD OMBUIGINGEN 2021-2025							
nummer	Programma Totaal	Begroting 2021	Meerjaren begroting 2022	Meerjaren begroting 2023	Meerjaren begroting 2024	Meerjaren begroting 2025	
1	Tekort vóór aanvang Begroting 2021	N	2.124.000	1.900.000	2.220.000	2.239.000	2.239.000
2	Opvangen door Technische maatregelen via de Begroting 2021:						
2.1	Stelpost BCF Algemene uitkering	V	€ 112.000	€ 112.000	€ 112.000	€ 112.000	€ 112.000
2.2	Stelpost Jeugdzorg	V	€ -	€ -	€ 270.000	€ 270.000	€ 270.000
2.3	Bijdrage Woningbedrijf	V	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000
2.4	Onvoorzien sociaal domein	V	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000
2.5	Onderuitputting budgetten	V	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
2.6	Apparaatskosten riolering/ cao	V	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
2.7	Totaal technische maatregelen	V	€ 992.000	€ 992.000	€ 1.262.000	€ 1.262.000	€ 1.262.000
3	Begrotingsruimte na technische maatregelen	N	1.132.000	908.000	958.000	977.000	977.000
3.1	Begrotingswijziging: Effecten Septemercirculaire	V/N/V	84.000	13.000	66.000	182.000	182.000
3.2	Begrotingswijziging: Amendement OZB	V	237.000	237.000	237.000	237.000	237.000
3.3	Begrotingswijziging: MJOP beschoeiingen 2021-2024	V	47.868	45.573	43.304	41.129	41.129
3.4	Bijgesteld Begrotingstekort	N	763.132	638.427	611.696	516.871	516.871
3.5	Provincie: bijdrage Woningbedrijf is indicenteel. Bijstelling meerjarenperspectief	N	-	600.000	600.000	600.000	600.000
3.6	Begrotingstekort na bijstelling bijdrage Woningbedrijf	N	763.132	1.238.427	1.211.696	1.116.871	1.116.871
4	Verwachte investeringen en noodzakelijke budgetaanvragen	N	663.000	688.000	738.000	813.000	813.000
5	Bijgesteld begrotingstekort na verwachte investeringen en noodzakelijke budgetvragen	N	1.426.132	1.926.427	1.949.696	1.929.871	1.929.871
6	Ombuigingen en inkomstenverhogingen	V	-	1.950.000	1.950.000	1.950.000	1.950.000
7	Begrotingsruimte na wensenlijst en ombuigingen	N/V	1.426.132	23.573	304	20.129	20.129

Het college stelt voor om de begrotingsruimte na ombuigingen minimaal te laten zijn, vanwege de verwachte incidentele voordelen uit het grondbedrijf. In de paragraaf disclaimers wordt een nadere toelichting gegeven.

1 Tekort voor aanvang begroting

In het voorjaar van 2020 bent u in de *Kadernota 2021* geïnformeerd over de dreigende tekorten vanaf begrotingsjaar 2021. Mede door de grote onzekerheden over de inkomstenkant van de begroting heeft u in uw vergadering van 29 juni 2020 een beleidsarme kadernota 2021 voor kennisgeving aangenomen.

In de kadernota 2021 is een tekort in 2021 gepresenteerd van € 2.546.000. In dit tekort zijn ook diverse budgetvragen verdisconteerd die wenselijk werden geacht.

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

De wensen zijn niet meegenomen in de begroting 2021: ze zijn ondergebracht in het totale overzicht van de ombuigingen. Dit resulteert in een structureel begrotingstekort van € 2.124.000 in de hier opgenomen bijgestelde begroting 2021.

2 Opgevangen door technische maatregelen via begroting 2021

Bij het opstellen van de Begroting 2021 is nader onderzocht welke technische maatregelen er genomen konden worden om het tekort te reduceren. De technische maatregelen heeft u vastgesteld bij de Begrotingsbehandeling in november 2020. Deze technische maatregelen worden hieronder nader toegelicht.

2.1 Stelpost BCF algemene uitkering

Over 2019 heeft Koggenland € 112.000 ontvangen uit het BTW-compensatiefonds, omdat er landelijk minder BTW was gedeclareerd uit dat fonds. Via dit fonds declareren gemeentes en provincies hun betaalde BTW; ze worden via dit fonds voor een belangrijk deel van de betaalde BTW gecompenseerd. Als de gemeentes gezamenlijk onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname uit het gemeentefonds. Gemeentes mogen een stelpost opnemen ter hoogte van de laatste afrekening van het BTW-compensatiefonds binnen het gemeentefonds: voor Koggenland is dat een voordeel van € 112.000.

2.2 Stelpost Jeugdzorg Algemene uitkering

Via de meicirculaire 2019 van de Rijksoverheid is aan de gemeenten ca. € 1 miljard beschikbaar gesteld aan extra middelen voor de jeugdzorg. Deze compensatie geldt voor de jaren 2019, 2020 en 2021. Via de septembercirculaire is voor 2022 € 300.000.000 beschikbaar gesteld. Vanaf 2023 hebben de gemeentes de vrijheid om een stelpost aan nog te ontvangen jeugdcompensatie op te nemen in de begroting. Vanuit het voorzichtigheidsbeginsel is deze stelpost tot op heden nooit opgenomen in de begroting. Deze stelpost wordt gefixeerd op het niveau van de compensatie uit 2021: voor Koggenland een bedrag van ca. € 270.000.

2.3 Bijdrage Woningbedrijf

Onlangs heeft de belastingdienst laten weten dat het woningbedrijf niet belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting (vpb). Dit levert Koggenland een bedrag op van ca. € 600.000 per jaar. Binnen het woningbedrijf wordt jaarlijks een resultaat behaald van ongeveer 1 miljoen, grotendeels als gevolg van de verkoop van woningen. Vanwege het voordelig effect van de vpb en het jaarlijkse resultaat in combinatie met de sterke vermogenspositie van het woningbedrijf (31-12-'19: € 15.400.000) is het reëel om de bijdrage van het woningbedrijf aan de algemene dienst te verhogen met een bedrag van € 600.000.

2.4 Onvoorzien sociaal domein

Binnen het sociaal domein is een structurele post *onvoorzien* opgenomen. Wij stellen voor om deze ten gunste van de begrotingsruimte te brengen.

2.5 Ruimte in budgetten (onderuitputting)

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

Via de zomernotitie 2020 is de structurele doorwerking van de onderuitputting vanuit de jaarrekening 2019 verwerkt in de begroting 2020. In totaal betreft het een bedrag van € 100.000. Het bedrag van de onderuitputting wordt als taakstelling in de begroting opgenomen.

2.6 Apparaatskosten riolering

De toerekening van de apparaatskosten aan riolering is ten tijde van de kerntakendiscussie gefixeerd op een vast bedrag. Vanaf 2015 zijn de loon- en prijsindexontwikkelingen dus niet toegerekend. In de onderhoudsvoorziening riolering zit ruim € 10.000.000, bijna exact hetzelfde bedrag als in 2015. Er is dus ruimte om meer en realistischere apparaatskosten door te rekenen aan de riolering. De verwachting is dat dit rond een bedrag van € 100.000 uit zal komen.

2.7 Totaal technische maatregelen

De technische maatregelen, punten 2.1-2.6, bedragen voor 2021 en 2022 per saldo € 992.000.

3 Begrotingsruimte na technische maatregelen

In regel 3 staat het begrotingstekort vóór begrotingsmaatregelen (regel 1), plus het resultaat van de technische ingrepen (regel 2.7).

Na vaststelling van de Begroting 2021 zijn er een drietal begrotingswijzigingen door uw gemeenteraad aangenomen die impact hebben op het begrotingstekort. Deze begrotingswijzigingen worden hieronder kort toegelicht:

3.1 Begrotingswijziging: effecten September circulaire

In de raadsvergadering van 9 november bent u geïnformeerd over de effecten van de septembercirculaire. In de septembercirculaire wordt de gemeentefondsuitkering herrekend als gevolg diverse aanpassingen zoals:

- Het terugdraaien van de opschalingskorting in 2020 en in 2021;
- Lokale culturele voorzieningen;
- Compensatie participatie (o.a. opvangen exploitatietekorten sociale werkbedrijven);
- Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg en WMO;
- Toezicht en handhaving;
- Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep;
- Extra kosten Covid-19 proof maken van verkiezingen.

De financiële gevolgen zijn verrekend met de inzet van de reserve begrotingsregulatie.

3.2 Begrotingswijziging: Amendement OZB

Tijdens de behandeling van de begroting 2021 is een amendement aangenomen om het tarief voor de OZB niet te corrigeren voor de waardeinstijging van het onroerend goed. Door het tarief gelijk te houden aan het tarief 2020 resulteert de waardeinstijging in een extra structurele opbrengst vanaf 2021 van € 237.000.

3.3 Begrotingswijziging: MJOP-beschoeiingen 2021-2024

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

In de raadsvergadering van 2 november 2020 is het meerjarenonderhoudsprogramma beschoeiingen vastgesteld. Door gebruik te maken van duurzame materialen en de investeringen af te schrijven over een periode van 30 jaar zijn de jaarlijkse lasten lager dan nu opgenomen is in de begroting. Het structurele voordeel voor 2021 bedraagt € 48.000 en loopt terug naar € 41.000 in 2024.

3.4 Bijgesteld begrotingstekort

Het bijgesteld begrotingstekort onder nummer 3.4 in het financieel totaalbeeld laat het begrotingstekort zien op basis van de bestaande besluitvorming tot en met februari 2021 (vaststellen van de Begroting 2021, de aangenomen technische maatregelen en de separate begrotingswijzigingen). Regel 3.4 is het saldo van 3 tot en met 3.3. Het bijgestelde begrotingstekort op basis van bestaande besluitvorming t/m februari 2021 geeft een tekort van € 638.000 in 2022 tot € 517.000 in 2024.

3.5 Bijdrage Woningbedrijf = incidenteel

De Provincie heeft aangegeven dat de verhoogde bijdrage van het Woningbedrijf aan de Algemene Dienst (zie nummer 2.3 in het financieel totaalbeeld) slechts incidenteel toegestaan is. De Provincie neemt dit standpunt in omdat het resultaat van het Woningbedrijf grotendeels wordt gerealiseerd door de verkoop van woningen. Die wordt per definitie als incidenteel aangemerkt en kan daarom niet als structureel dekkingsmiddel ingezet worden.

3.6 Begrotingstekort na bijstelling bijdrage Woningbedrijf

Onder nummer 3.6 ziet u het bijgestelde Begrotingstekort na vervallen van de bijdrage van het Woningbedrijf. Het gaat om een bedrag van ca. € 1.238.000 in 2022 aflopend naar € 1.100.000 in 2025.

4 Verwachte investeringen en noodzakelijke budgetaanvragen

In het nu volgende overzicht zijn alle te verwachten investeringen/begrotingswijzigingen opgenomen die op korte termijn noodzakelijk worden geacht. Deze zijn in dit voorstel

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

meegenomen om te voorkomen dat deze voorstellen op een later moment aan u moeten worden voorgelegd. Dat zou namelijk tot gevolg hebben dat ieder voorstel zal leiden tot nieuwe ombuigingen.

Iedere regel wordt hieronder uitgelegd.

Tabel 2: Verwachte investeringen en noodzakelijke budgetaanvragen 2022-2025

Verwachte investeringen en noodzakelijke budgetaanvragen:						
nummer	Programma Totaal		Meerjaren begroting 2022	Meerjaren begroting 2023	Meerjaren begroting 2024	Meerjaren begroting 2025
4	Verwachte investeringen en noodzakelijke budgetaanvragen					
	P1 Dienstverlening & Bestuur					
4.1	verhogen budget inventaris	N	10.000	10.000	10.000	10.000
4.2	Formatieuitbreiding dataspecialist	N	41.000	41.000	41.000	41.000
	P2 Welzijn & Zorg					
4.3	Formatieuitbreiding zorgadministratie	N	57.000	57.000	57.000	57.000
4.4	Formatieuitbreiding casemanager zorg	N	74.000	74.000	74.000	74.000
4.5	Formatieuitbreiding maatschappelijk werker	N	74.000	74.000	74.000	74.000
4.6	Formatieuitbreiding consultant sociaal domein	N	63.500	63.500	63.500	63.500
4.7	Formatieuitbreiding casemanager zorg	N	68.500	68.500	68.500	68.500
4.8	Consultatiebureau GGD Obdam	N	25.000	25.000	25.000	25.000
4.9	Gymzaal Obdam krediet 2 miljoen: kapitaallast 50.000	N	-	50.000	50.000	50.000
4.10	Scholenbouw Hensbroek 3 miljoen: kapitaallast 75.000	N	-	-	75.000	75.000
	P3 Wonen & Ondernemen					
4.11	Budget piekmomenten buitendienst	N	40.000	40.000	40.000	40.000
4.12	Kadervisie formatieuitbreiding	N	235.000	235.000	235.000	235.000
4.13	Totaal verwachte investeringen en noodzakelijke budgetaanvragen	N	688.000	738.000	813.000	813.000

4.1 Verhogen budget inventaris

De verhoging van dit budget is noodzakelijk door de verlaging van een aantal budgetten ter hoogte van € 51.000 (zie 6.1-6.6). Om de structurele besparing binnen de bestaande budgetten mogelijk te maken is het noodzakelijk om te investeren in onze inventaris. Het betreft dan ook per saldo een besparing van € 41.000.

4.2 Formatie-uitbreiding dataspecialist

Er komen steeds meer data beschikbaar op vrijwel alle gebieden waarop de gemeente diensten verleent aan inwoners en ondernemers. Ook in de taakuitvoering voor raad en het college spelen data een steeds grotere rol. Deze informatie geeft extra inzicht in belangrijke politieke thema's als de woonopgave en energietransitie, maar ook bijvoorbeeld in de dagelijkse praktijk op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Op regionaal niveau zijn diverse innovatieve projecten op dit gebied gestart, waarin Koggenland niet is vertegenwoordigd vanwege het feit dat de benodigde kennis en kunde niet aanwezig is in de ambtelijke organisatie. Het aannemen van een medewerker op dit gebied maakt dat Koggenland kan participeren in deze ontwikkelingen en niet later zelf het wiel moet gaan uitvinden. Daarnaast kan Koggenland met een eigen

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

dataspecialist meegaan in deze ontwikkelingen en een (kennis)achterstand ten opzichte van de directe omgeving voorkómen.

4.3-4.7 Formatie-uitbreiding Welzijn & Zorg

De aantallen aanvragen voor met name WMO zijn de laatste jaren fors toegenomen, terwijl de formatieve capaciteit onveranderd is gebleven. Het zorgteam werkt 'vindplaatsgericht'. De vindbaarheid is hierdoor sterk verbeterd. Het team is er steeds vaker op tijd bij, maar krijgt hierdoor ook meer aanmeldingen. In 2019 waren er 25% meer aanmeldingen dan in 2018, en in 2020 nog eens 30% meer dan in 2019. De werkdruk is hierdoor dermate hoog geworden dat er wachtlijsten zijn ontstaan. Daardoor kan de wettelijke afhandeltermijn niet altijd worden gehaald en komt de rechtmatigheid in het gedrang. Het Berenschotrapport onderschrijft dit. Dat stelt bijvoorbeeld dat circa 25% meer aanvragen met circa 20% minder mensen moet worden gedaan in vergelijking met de referentiegemeentes.

Jaar	Aantal voorzieningen WMO
2018	724
2019	908
2020	1182

Jaar	Aantal meldingen Jeugdzorg
2018	382
2019	529
2020	618

In 2020 is gestart met Resultaat Gericht Werken (RGW), waarbij meerdere voorzieningen in één aanvraag ondergebracht zijn (arrangement). Gemiddeld gaat het om *twee* voorzieningen per aanvraag. In 2020 werden 1182 voorzieningen aangevraagd. Het is van belang om het zorgteam op de benodigde sterkte te brengen, zodat ook in de nabije toekomst het gewenste serviceniveau gegarandeerd kan worden.

4.8 Consultatiebureau GGD Obdam

Het consultatiebureau van de GGD in Obdam zal verplaatst moeten worden.

Het rekenmodel van de GGD geeft aan dat meer ruimtes en vloeroppervlak nodig zijn om de spreekkamers en de JGZ-huisvesting toekomstbestendig te maken. In het rekenmodel zijn alle zorgvragende jeugdigen berekend en doorvertaald naar de bijbehorende dagdelen waarvoor ruimte nodig is. In de totaalsom zijn ook het vaccinatiespreekuur, inloopspreekuur en de begeleidingscontacten verwerkt. Voor de oudere kinderen gebruikt de JGZ één spreekkamer en de boxenkamer; daarvoor zijn zes dagdelen benodigd die nu niet beschikbaar zijn. In totaal zijn er 16 dagdelen benodigd om alle consulten te kunnen huisvesten. Voor een deel van de desbetreffende kinderen wijkt de JGZ nu uit naar consulten op school. Maar dit lukt niet op iedere school, omdat de scholen bijvoorbeeld geen ruimte beschikbaar hebben. De ruimtenood is dus hoog en acuut.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Op de nieuwe locatie is ook voldoende kantoorruimte nodig, waardoor een aantal knelpunten die nu aanwezig zijn kunnen worden weggenomen. Dit betekent dat de JGZ op de nieuwe locatie:

- met 3 of meer collega's overleg kan voeren;
- meerdere ketenpartners kan ontvangen voor (casus)overleg;
- buiten de spreekuren om werkzaamheden kan verrichten zoals rapportages, (verwijs)brieven opstellen, telefonische contacten met cliënten, collega's en ketenpartners, mails verwerken, etc.

De aanleiding voor de noodzaak van een verhuizing van het Consultatiebureau (CB) volgt uit de tekortkomingen van het huidige verzamelgebouw ten opzichte van het Programma van Eisen. Door de complexiteit van het verzamelgebouw en de positionering van het bureau in het gebouw ten opzichte van andere gebruikers is er geen mogelijkheid om de locatie aan te passen en een interne verhuizing is ook niet mogelijk.

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van het CB. Er is een geschikte nieuwe locatie in Obdam in beeld, waarbij een combinatie met huisartsen en andere zorgpartijen mogelijk is. Tevens is daar de benodigde uitbreiding van vierkante meters mogelijk. We schatten de eenmalige investering voor verhuis- en verbouwkosten op ongeveer € 200.000; de werkelijke kosten zijn dit moment nog niet bekend. De verwachting is dat we die nog voor de zomer in beeld hebben. Voor de kapitaallasten en de extra huur- en servicekosten is jaarlijks naar verwachting € 25.000 nodig.

4.9 Gymzaal Obdam

In de door de raad vastgestelde Programmabegroting 2021 staat het plan om een onderzoek uit te voeren naar het bestaande aanbod van sport/welzijn voorzieningen in Obdam. De voornaamste aanleiding hiervoor is dat de bestaande gymzaal aan de Van Wassenaerstraat gedateerd is en niet meer aan de wettelijke eisen (verordening onderwijshuisvesting) voldoet. Deze gymzaal dateert uit 1962 en is 202m² groot terwijl wettelijk 252m² nodig is.

In juni 2021 wordt hiervoor een voorbereidingskrediet aangevraagd. Daarna wordt een voorstel opgesteld voor een investeringskrediet, waarvan de kapitaallasten worden opgenomen in de meerjarenbegroting. Voor de berekening van de jaarlast is uitgegaan van de stichtingskosten van de gymzaal aan de Buitenroede (€ 2.000.000) en een afschrijvingsperiode van 40 jaar.

4.10 Scholenbouw Hensbroek

In de loop van dit jaar wordt een IHP (Integraal HuisvestingsPlan) voor alle basisscholen in Koggenland opgesteld. Eén van de scholen waarvan al duidelijk is dat op bouwkundige gronden fors geïnvesteerd moet worden, is De Ark in Hensbroek. Dit gebouw is niet toekomstbestendig en het is maar de vraag of het toekomstbestendig kan worden gemaakt, gelet op de onderwijs- vernieuwingen.

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

Uit het IHP zal moeten blijken hoe de kosten van grootschalig renoveren zich verhouden tot de kosten van nieuwbouw, gelet op de eisen die gelden voor vergunningsplichtige renovatie. De verwachting is dat zal blijken dat renoveren niet rendabel zal zijn en dat nieuwbouw een betere optie is. Het geschatte investeringsbedrag is berekend aan de hand van stichtingskosten van De Droomgaard aan de Buitenroede. Deze is omgerekend naar de omvang van de te bouwen school in Hensbroek. De investering (€ 3 miljoen) wordt afgeschreven in 40 jaar. De kapitaallast bedraagt dan € 75.000.

Ter indicatie, de stand van zaken van de school:

- Het bouwjaar van de school is 1980. De technische installaties (elektra/riolering) zijn ruim 40 jaar oud en vragen om vernieuwing, ook vanwege herindeling van het gebouw vanwege onderwijsvernieuwing.
- Constructief zijn relatief kleine overspanningen toegepast waardoor het niet mogelijk is de plattegrond te wijzigen zonder het toepassen van grote constructieve ingrepen.
- Er zijn vochtproblemen in de gevels en de vloeren.
- Binnen 15 jaar moet het dak vervangen worden.
- Het overgrote deel van de gevelkozijnen zijn van staal en voorzien van enkel glas.
- De spouw is zwak geïsoleerd.
- Ventilatietechnisch voldoet het gebouw niet aan het bouwbesluit 2012.
- De plafonds zijn aan de binnenzijde afgewerkt met doek dat langzamerhand vergaat. Dat levert veel stof op. Plafonds moeten vervangen worden maar in verband met de constructie is dat een grote ingreep.
Aanpak van de problemen vraagt een forse investering, maar met al deze maatregelen voldoet het gebouw nog niet aan de norm BENG (Bijna Energieneutrale Gebouwen).

4.11 Budget Piekmomenten buitendienst

De buitendienst heeft in het voorjaars- en zomerseizoen onvoldoende capaciteit om het gekozen niveau te behalen voor het groenonderhoud. Dit komt onder meer doordat de groeiperiode steeds vroeger start en langer aanhoudt, en doordat ons areaal gestaag groeit met de uitbreiding van onze bouwplannen en verdere inrichting van de buitenruimte. De bemensing van onze buitendienst is ingericht op een jaargemiddelde, maar dit gemiddelde is in het voorjaar niet toereikend. We zijn niet in staat om de gewenste prestatie te blijven leveren zonder extra personele inzet. Hiervoor is een bedrag van € 40.000 noodzakelijk.

In dit opzicht is een extra complicatie dat er voor de onkruidbestrijding niet meer mag worden gewerkt met glyfosaat. Inwoners ergeren zich aan het onkruid dat ontstaat in de piekmomenten voorjaar en zomer. Ook uit de inwonerpeiling blijkt dat inwoners de openbare ruimte belangrijk vinden en inwoners geven aan dat hier niet op bezuinigd zou moeten worden. Het is wenselijk extra inhuur te realiseren en op tijd te starten met onkruidbestrijding: zo kan het straatbeeld weer acceptabel worden. Dat zal leiden tot minder klachten.

4.12 Kadervisie formatie-uitbreiding

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Uit de uitkomsten van het uitgebreide participatietraject blijkt dat gemeente Koggenland het goed doet: inwoners en ondernemers zijn over het algemeen tevreden. De eerder door uw raad besproken kadervisie geeft invulling aan:

- Wettelijke taken
- Nieuwe ontwikkelingen
- Uw ambities aangaande duurzaamheid, economie, recreatie & toerisme en wonen.

Voor duurzaamheid betreft het overigens grotendeels verplichte basistaken:

- De Regionale Energiestrategie (RES)
- Warmtetransitie
- Verduurzaming in zijn algemeenheid en
- Dienstverlening.

Het zijn taken waaraan de gemeente niet kan voorbijgaan. Ze vragen om een investering in organisatie en projecten. Bij economie, recreatie en toerisme gaat het om versterken van wat er is en Koggenland op de kaart te zetten.

Koggenland wil samen met de ondernemers het huidige ondernemersklimaat optimaliseren. Dit vraagt om een intensievere samenwerking tussen gemeente, inwoners en ondernemers. De gemeente neemt daarbij een aanjagende rol aan. De gemeente gaat actief, samen met de ondernemers aan de slag met de lokale- en regionale opgaves. Daarnaast wil de gemeente al het goede dat Koggenland te bieden heeft beter over het voetlicht brengen. Denk aan de rust, landelijkheid, het aanbod dat wordt verzorgd door de ondernemers, maar ook de goede bereikbaarheid.

Duurzaamheid

Rond de zomer 2020 is steeds duidelijker geworden wat het Klimaatakkoord voor gemeenten betekent. Dit zal leiden tot een forse inspanning van gemeenten, waarbij formatie-uitbreiding onontkoombaar is. Op dit moment heeft Koggenland 1 medewerker ter beschikking voor duurzaamheid inclusief aanverwante werkzaamheden (milieu, afval etc.). In afwachting van de besluitvorming over de definitieve formatie voor dit beleidsgebied wordt gebruik gemaakt van externe krachten om de werkhoeveelheid enigszins aan te kunnen.

Om de ambities met betrekking tot het klimaatakkoord te realiseren is het noodzakelijk te investeren in de formatie op het gebied van duurzaamheid. Er wordt € 200.000 toegevoegd aan de loonsom ten behoeve van duurzaamheid. Hiermee wil het college drie doelen realiseren. Allereerst blijft het hiermee mogelijk, de basistaken (Regionale Energiestrategie, Warmtevisie en Wijkaanpak, klimaatadaptatie etc.) uit te voeren, al dan niet getemporiseerd. Daarnaast kan Koggenland zo bijdragen aan het Pact van West-Friesland. Tot slot geeft het college hiermee uitvoering aan de kadervisie en onze dienstverlening.

Economie, recreatie & toerisme

Zoals hierboven ook al is aangegeven willen we bij het beleidsveld economie en recreatie & toerisme meer inzetten op onder andere het versterken van de samenwerking tussen gemeente, ondernemers en onderwijsinstellingen, toekomstbestendigheid van

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

voorzieningen en bedrijventerreinen en op het versterken van het kleinschalige recreatief-toeristisch aanbod. Sinds ruim een jaar hebben wij 1 fte vrijgesteld ten behoeve van dit beleidsveld. Dit is onvoldoende om ook de ambities uit de kadervisie mogelijk te maken. Daarom stellen wij voor om de loonsom op dit beleidsveld uit te breiden met € 35.000. Het rapport van Berenschot onderschrijft dat de formatie op dit gebied in vergelijking met referentiegemeenten laag is.

Naar verwachting is bovengenoemde uitbreiding van formatie (duurzaamheid/economie en R&T) niet voldoende om aan alle opgaven de komende jaren te kunnen werken. Herschikken van formatie binnen de ambtelijke organisatie de komende jaren moet leiden tot een verdere toename van ambtelijke capaciteit op dit specifieke beleidsgebied.

4.13 Totaal budgetaanvragen

Het totaal van de verwachte investeringen en noodzakelijke budgetaanvragen onder 4.1 t/m 4.15 bedraagt € 681.000 in 2022 oplopend tot € 806.000 in 2025.

5. Bijgesteld begrotingstekort na noodzakelijke budgetaanvragen

Het bijgesteld begrotingstekort na verwerking van de onder 4.1 t/m 4.12 genoemde verwachte investeringen en noodzakelijke budgetaanvragen laat een tekort zien van afgerond € 1.900.000. Hieronder presenteren we de voorgenomen bezuinigingen en de verhoging van inkomsten die hierdoor noodzakelijk zijn.

6. Ombuigingen

Hieronder worden ombuigingen en verhoging van inkomsten gepresenteerd die noodzakelijk zijn om een houdbare, sluitende begroting op te stellen.

Iedere regel wordt hieronder uitgelegd.

Tabel 3: Overzicht ombuigingen 2022-2025

OVERZICHT OMBUIGINGEN 2022-2025					
nummer	Programma Totaal	Meerjaren begroting 2022	Meerjaren begroting 2023	Meerjaren begroting 2024	Meerjaren begroting 2025
6	Hoeveel ombuigingen?				
6.1	korten budget fysieke beveiliging gemeentehuis	10.000	10.000	10.000	10.000
6.2	korten budget schrijf- bureaubenodigheden	3.500	3.500	3.500	3.500
6.3	korten budget drukwerk	7.500	7.500	7.500	7.500
6.4	korten budget Telefoonkosten	10.000	10.000	10.000	10.000
6.5	korten kantine & buffetkosten	10.000	10.000	10.000	10.000
6.6	korten budget schoonmaakkosten, anders organiseren toiletvoorzieningen	10.000	10.000	10.000	10.000
6.7	Openingstijden beperken - gemeentehuis op vrijdag gesloten	50.000	50.000	50.000	50.000
6.8	Verlagen opleidingskosten	25.000	25.000	25.000	25.000
6.9	Materialen in sportzalen minder snel vervangen of verenigingen moeten materialen aanschaffen	15.000	15.000	15.000	15.000
6.10	Bijdrage DMO - Destinatie marketing organisatie beëindigen (vanaf 2022)	12.000	12.000	12.000	12.000
6.11	Taakstelling VR/OD (indicatief bedrag o.b.v. wat we nu betalen)	30.000	30.000	30.000	30.000
6.12	Collectief verstrekken van hulpmiddelen	35.000	35.000	35.000	35.000
6.13	Eisen voor in aanmerking komen voor woonvoorzieningen aanscherpen	20.000	20.000	20.000	20.000
6.14	Insourcing jeugdhulpverlening	445.000	445.000	445.000	445.000
	Totaal ombuigingen	683.000	683.000	683.000	683.000
	Hoeveel inkomstenverhogingen?				
6.15	Leges verhogen, kostendeckendheid leges	38.000	38.000	38.000	38.000
6.16	OZB: tarief verhogen	235.000	235.000	235.000	235.000
6.17	OZB: + Rioolheffing: uitruil (aanslag riool ↓ € 40, aanslag OZB ↑ € 40).	500.000	500.000	500.000	500.000
6.18	Forensenbelasting: tarief verhogen naar gemiddelde tarief West-Friesland	40.000	40.000	40.000	40.000
6.19	Afvalstoffenheffing: BTW opslag van 6,3% naar 21%	364.000	364.000	364.000	364.000
6.20	Toeristenbelasting invoeren	90.000	90.000	90.000	90.000
	Totaal inkomstenverhogingen	1.267.000	1.267.000	1.267.000	1.267.000
	Totaal ombuigingen en inkomstenverhogingen	1.950.000	1.950.000	1.950.000	1.950.000

6.1 – 6.6 Korten budgetten bedrijfsvoering

Vanuit het beleidsveld bedrijfsvoering worden verschillende ombuigingen doorgevoerd om structureel kosten te verlagen op het gebied van: telefonie, drukwerk, kantoorbenodigheden, kantine, fysieke beveiliging en schoonmaak. De structurele kosten voor deze posten gezamenlijk kunnen worden verlaagd met € 51.000.

6.7 Openingstijden gemeentehuis

Dienstverlening vindt steeds meer digitaal plaats, waardoor inwoners ook buiten kantooruren gebruik kunnen maken van een groot aantal diensten. Voor (specialistische) fysieke dienstverlening werken wij op dit moment uitsluitend op afspraak. De inwonerspeiling laat zien dat een groot deel van onze inwoners aangeeft dat een bezuiniging op de gemeentelijke dienstverlening een acceptabele optie is.

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

In dit kader wordt voorgesteld om het gemeentehuis op vrijdagen te sluiten voor inwoners. Op dit moment is het gemeentehuis op vrijdag alleen 's ochtends geopend. Door op vrijdag geheel te sluiten, is een besparing van € 50.000 mogelijk. Digitale dienstverlening is dan uiteraard nog steeds mogelijk, maar voor fysieke dienstverlening is het gemeentehuis dicht.

6.8 Opleidingskosten

Verlaging van de opleidingskosten heeft gevolgen voor de mate waarin medewerkers gebruik kunnen maken van het volgen van een opleiding. Door middel van een strategische personeelsplanning gekoppeld aan een opleidingsplan voor de totale organisatie kunnen we een goede afweging maken en balans creëren tussen het aanbieden van de noodzakelijke functiegerichte en gewenste ontwikkelingsgerichte opleidingen, waardoor het opleidingsbudget zonder grote risico's verlaagd kan worden met € 25.000. Dit is in lijn met het rapport van Berenschot waaruit blijkt dat de opleidingskosten bij Koggenland gemiddeld hoger zijn dan bij de referentiegemeentes.

6.9 Materialen gymzalen

De materialen in de gymzalen worden minder snel vervangen door de technische levensduur te hanteren i.p.v. de economische levensduur. Dit betekent dat materialen direct vervangen worden als ze stuk of ondeugdelijk zijn, maar dat ze anders in gebruik blijven. Hierdoor kan het budget voor de vervanging van sportmaterialen met € 15.000 per jaar dalen.

6.10 Destinatie Marketing Organisatie (DMO)

De DMO promoot Koggenland en West-Friesland op diverse platforms (online en offline). Het primaire doel van de marketingopdracht (van DMO) is dat er meer bezoekers naar de regio komen en dat deze geprikkeld worden om er langer te verblijven en meer te besteden. Dit draagt ook bij aan het behalen van de ambities zoals in de kadervisie en het Pact van West-Friesland is beschreven. Dit jaar eindigt de dienstovereenkomst. Besloten is, deze niet te verlengen, omdat de toegevoegde waarde onvoldoende is.

6.11 Taakstelling Veiligheidsregio/Omgevingsdienst (VR/OD)

Taakstelling Veiligheidsregio voor taken op het gebied van Vergunningen, toezicht en handhaving (VTH taken)

Op het moment dat de gemeenten de broekriem moeten aanhalen, achten wij het redelijk om ditzelfde te vragen van onze ketenpartners of verbonden partijen, zoals de Veiligheidsregio. We leggen een taakstelling van 6% op. Over de precieze invulling van deze taakstelling zal met de Veiligheidsregio overlegd worden. Deze taakstelling staat gelijk aan een bedrag van € 4.200.

Taakstelling Omgevingsdienst (OD)

Nu Koggenland zichzelf een streng financieel regime oplegt, kan de bijdrage aan de Omgevingsdienst niet buiten schot blijven. Op dit moment betaalt Koggenland per jaar € 436.000, waarvan € 136.000 voor wettelijke taken die de gemeente niet elders mag beleggen. Het resterende bedrag ad € 300.000 betreft extra taken.

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

Dat zijn taken die wel moeten worden uitgevoerd maar die ook elders mogen worden belegd of door eigen expertise kunnen worden uitgevoerd.

Vooralsnog zien wij geen reden of mogelijkheid om deze taken anders te beleggen. Toch is een taakstelling van 6% is redelijk en haalbaar. Over de precieze invulling van deze taakstelling zal in overleg met de regio en met de Omgevingsdienst worden gegaan. Deze taakstelling staat gelijk aan een bedrag van € 26.000.

Voor beide taakstellingen (Veiligheidsregio en Omgevingsdienst) geldt dat de haalbaarheid hiervan moet worden onderzocht in overleg met de desbetreffende partijen.

6.12 Collectief verstrekken hulpmiddelen

Het aantal aanvragen om ondersteuning vanuit de WMO neemt toe, onder meer door verdere vergrijzing, wegvallen van eigen bijdragen en invoering van het abonnementstarief. De vergoeding vanuit het Rijk blijft achter bij deze ontwikkelingen. De WMO is een openeinderegeling, waardoor beperking van de aanvragen lastig is. Wel is het mogelijk om voorzieningen niet altijd individueel te verstrekken, maar ook collectief. Een verzorgingshuis krijgt bijvoorbeeld 1 tillift voor 1 verdieping. Het invoeren van een scootmobielpool is hiervan ook een voorbeeld. De inschatting is dat we met dit soort maatregelen structureel € 35.000 kunnen bezuinigen.

6.13 Eisen voor in aanmerking komen voor woonvoorzieningen aanscherpen

De eisen om in aanmerking te komen voor woonvoorzieningen worden aangescherpt. Hiermee kan het Zorgteam, door extra duiding van de afwijzingsgronden, duidelijkere kaders voor de afhandeling van aanvragen vaststellen. We kunnen hiermee structureel € 20.000 bezuinigen.

6.14 Insourcing jeugdhulpverlening

De gemeente kan een aantal trajecten die nu extern worden ingekocht, zelf gaan uitvoeren:

- 1 Om de samenwerking van het Zorgteam met onze huisartsen te versterken en meer 'invloed' te kunnen uitoefenen op de verwijzing van de huisartsen, wordt een extra *casemanager jeugd/ambulant hulpverlener* aangesteld. Deze functionaris wordt deze gekoppeld aan de huisartsen. Deze medewerker heeft de taak om een integrale inschatting te maken van de hulpvraag. De verwachting is dat hierdoor minder kinderen en gezinnen worden doorverwezen naar duurdere specialistische jeugdzorg. Deze medewerker kan ook zelf ambulante (thuis)begeleiding of hulp aan het kind en het gezin aanbieden, waardoor externe trajecten niet nodig zijn. Dit vraagt een investering in uitbreiding capaciteit. Door het Zorgteam uit te breiden met deze nieuwe medewerker zullen de kosten in de 2e lijnszorg voor de trajecten voor ambulante begeleiding van kinderen en gezinnen dalen. De besparing is per saldo € 185.000.

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

- 2 Een jeugd- en gezinswerker kan zelf intensieve opvoedondersteuning aan het kind of het gezin bieden, en ook intensief gericht casemanagement voeren, de voormalige 'drang'zaken. Daardoor zijn externe trajecten niet nodig. Dit vraagt een investering van € 74.000. De resterende besparing, inclusief verrekening van de investering, is € 260.000.

Met deze twee ombuigingen binnen het Zorgteam wordt € 445.000 bespaard.

6.15 Leges verhogen, kostendekkende leges

Voor diverse diensten rekent de gemeente leges. Dat geldt bijvoorbeeld voor omgevingsvergunningen. Daarbij geldt in zijn algemeenheid dat het totaalbedrag aan ontvangen leges niet hoger mag zijn dan de totale kosten die worden gemaakt. Leges mogen dus niet onbeperkt stijgen. Momenteel hebben we een kostendekkendheidspercentage van 74%. Dit percentage verhogen we naar 80%. De verwachte inkomensstijging komt daarmee naar schatting op € 38.000. De realisatie van dit bedrag is in grote mate afhankelijk van de ontwikkelingen op het gebied van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging. Zie verder de disclaimers aan het eind van dit document.

Verhoging leges principeverzoeken

Bij de berekening van het hiervoor beschreven percentage kostendekkendheid, wegen ook de legeskosten van de zogeheten principeverzoeken mee. Bij de nadere uitwerking van de percentage kostendekkendheid zal in ieder geval het legesbedrag voor principeverzoeken worden verhoogd. De leges voor principeverzoeken is momenteel laag (€ 182). Dat is enerzijds heel klantvriendelijk en toegankelijk, maar tegelijkertijd zijn aanvragers door het lage tarief wellicht wel wat sneller geneigd om ook minder realistische plannen in te dienen. En het bedrag staat over het algemeen in geen enkele verhouding tot de hoeveelheid werk die er voor de gemeente mee gemoeid is.

Omringende gemeenten rekenen wisselende tarieven. Er zijn ook gemeenten die voor heel andere zaken leges heffen, bijv. voor het stellen van een schriftelijke vraag of iets planologisch mag, of voor vragen van makelaars over bodemkwaliteit (Medemblik € 53). Koggenland brengt voor dergelijke (veel voorkomende) vragen niets in rekening. Ter vergelijking de leges die andere gemeente in rekening brengen voor principeverzoeken.

Gemeente	Bedrag in 2020	Aanvullende opmerkingen
Koggenland	€ 182	<ul style="list-style-type: none"> • Welstand komt daar bovenop. Kosten daarvan gelijk als bij echte vergunning (tussen € 40 en € 2.250) • Kosten worden verrekend bij aanvraag vergunning.
Hoorn	25% van leges daadwerkelijke aanvraag met max van € 450	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten worden verrekend bij aanvraag vergunning • Als geheel vergunningsvrij blijkt zijn de kosten € 46,68
Opmeer	€ 335,45	
Hollands Kroon	€ 52,75	
Medemblik	Kosteloos	<ul style="list-style-type: none"> • Rekenen geen kosten voor een vooroverleg, wel voor vragen over planologie € 29,25
SED (Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland)	€ 300	<ul style="list-style-type: none"> • Zij hebben onderscheid tussen regulier of uitgebreid (= incl. welstand), beide procedures kosten € 300.
Alkmaar	25% van leges daadwerkelijke aanvraag met max van € 4023,35 en min. van € 128,70 of € 291,85 (incl. welstand)	<ul style="list-style-type: none"> • Beperkte restitutie

Verhoging Principeverzoeken

Het tarief voor principeverzoeken die relatief simpel zijn af te handelen, wordt verhoogd naar € 350. Het tarief voor de complexe zaken die via de omgevingstafel lopen, wordt gelijkgesteld aan een bedrag van 25% van de uiteindelijk aan te vragen daadwerkelijke omgevingsvergunning, met een maximum van € 2.000. Op het moment dat de uiteindelijke omgevingsvergunning wordt aangevraagd, wordt dit bedrag aan leges voor het principeverzoek verrekend met de te betalen leges voor die omgevingsvergunning.

6.16 Verhoging OZB-tarief

Om de begroting vanaf 2022 sluitend te krijgen met een kleine buffer voor onvoorziene zaken stelt het college in dit voorstel voor, een verhoging van de opbrengst onroerendezaakbelasting (OZB) met € 235.000 door te voeren. Deze berekening is gemaakt op basis van de huidige feitelijkheden, wetende dat op een aantal punten nog onzekerheid is. Deze zijn beschreven in de paragraaf disclaimers. Zo komt in de loop van 2021 meer duidelijkheid over de herijking van het gemeentefonds.

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

Of het OZB-tarief daadwerkelijk verhoogd zal worden, en zo ja met hoeveel, is nog onzeker. Het College is namelijk van mening dat die stijging kleiner kan zijn als de uitkering uit het gemeentefonds meer toeneemt dan nu vast staat.

De situatie is namelijk als volgt. Was er eerder sprake van een nadeel, nu lijkt het dat er sprake is van een voordeel als gevolg van de herijking van het gemeentefonds. Een definitief besluit is hierover nog niet genomen en de verwachting is dat, vanwege de recente tweedekamerverkiezingen (formatie kabinet), dit nog even op zich laat wachten. De herverdeeleeffecten kunnen derhalve nog wijzigen; zelfs de totale omvang kan veranderen. Daarom zijn verwachte voordelige de herverdeeleeffecten niet meegenomen in deze ombuigingen. Dat is destijds ook niet gedaan toen de berekeningen nadelig waren.

Mocht in de komende periode sprake zijn van een voor Koggenland positieve ontwikkeling inzake de uitkering van het gemeentefonds, dan stelt het college voor de voorgestelde OZB verhoging naar beneden bij te stellen. Het besluit hiertoe dient door uw raad te worden genomen tijdens de behandeling van de begroting 2022.

6.17 OZB uitruil riolheffing

Er is een voorziening riolering opgebouwd van afgerond € 10.000.000. Deze reserve is bestemd voor de uitvoering van het gemeentelijk rioolplan. Het is geormerkt geld. Op basis van onderzoek en huidige inzichten verwachten we dat een voorziening van € 4.000.000 voldoende is om het gemeentelijk rioleringsplan uit te voeren en de pieken in werkzaamheden of onvoorzienne omstandigheden op te vangen. Als gevolg hiervan kan € 6.000.000 ingezet worden voor een jaarlijkse uitruil met de OZB. Daardoor worden de woonlasten voor inwoners niet worden verhoogd, maar komt er wel ruimte in de begroting.

Op basis van de huidige kennis achten wij het verantwoord om het tarief voor de riolheffing te verlagen. Daardoor wordt de jaarlijkse opbrengst van de riolheffing € 500.000 lager. Het tekort komt ten laste van de onderhoudsvoorziening riolering. Omdat dit leidt tot lagere tarieven riolheffing bij de woningen en bedrijven kan deze daling van het tarief riolheffing ingezet worden als uitruil om de tarieven OZB en daarmee de opbrengsten OZB met € 500.000 te verhogen. De opbrengst OZB is (in tegenstelling tot de opbrengst riolheffing) vrij besteedbaar en leidt tot het verlagen van het begrotingstekort voor de gemeente. Door de lagere riolheffing leidt de stijging van de OZB niet tot een verdere verhoging van lasten voor de huiseigenaren. Met de beschikbare € 6 miljoen kan deze uitruil de komende 12 jaar gerealiseerd worden (op basis het huidige Gemeentelijk Rioleringsplan, GRP).

6.18 Forensenbelasting op niveau West-Friesland

Het tarief voor de forensenbelasting in Koggenland is lager dan het gemiddelde tarief in de regio. Indien het tarief wordt verhoogd naar dit gemiddelde, verwachten we een meeropbrengst van ongeveer € 40.000. Het tarief van een chalet wordt dan verhoogd van

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

€ 187 naar € 283 en het tarief voor een woning wordt dan verhoogd van € 380 naar € 453. Dit is een verhoging van respectievelijk ongeveer 50 en 60%.

De verhoging van de forensenbelasting wordt opgelegd aan niet-ingezetenen en heeft geen invloed op de ingezetenen van deze gemeente. Naar verwachting zal de stijging weinig invloed hebben op het recreatiegebruik, omdat we niet afwijken van het gemiddelde van de regio.

6.19 Btw op de afvalstoffenheffing van 6,3 naar 21%

In 2015 is door de raad besloten om alle kosten die gerelateerd zijn aan het ophalen van huishoudelijk afval, straatreiniging, kolkenzuigen, perceptiekosten en btw, door te berekenen in het tarief afvalstoffenheffing. Dit is toegestaan op grond van de Gemeentewet. De gecompenseerde btw mag als last worden doorberekend in de tarieven omdat deze btw wordt gefinancierd door een verlaging van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

Welk btw-tarief moet gelden voor de afvalstoffenheffing? De VNG adviseert om een percentage te hanteren van 21%. De hele West-Friese regio (met uitzondering van de gemeente Hoorn) maakt reeds gebruik van deze optie. Voor Koggenland zou een aanpassing van 6,3% naar 21% een meeropbrengst opleveren van ca. € 364.000 en een tariefsverhoging van € 40 per jaar per woning voor de afvalstoffenheffing. Wij stellen u voor, dit advies van de VNG te volgen.

In het onderstaande overzicht wordt weergegeven wat de belastingmaatregelen betekenen voor de inwoner.

Overzicht opbrengst en effecten belastingverhoging voor de inwoner

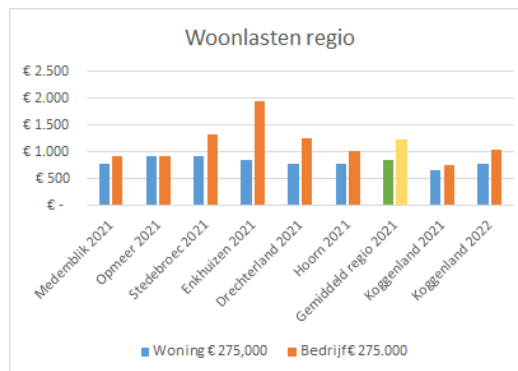
Maatregel	Extra opbrengst 2022	WOZ waarde Woning			WOZ waarde Bedrijf		
		€	275.000	€ 500.000	€ 1.000.000	€	275.000
Tarief voorstel 2022	€ 235.000	€ 16,07	€ 29,21	€ 58,43	€ 46,67	€ 84,85	€ 169,71
Uitruil OZB/riool: OZB	€ 500.000	€ 31,74	€ 57,71	€ 115,42	€ 92,20	€ 167,63	€ 335,26
Uitruil OZB/riool: Riool	€ -	€ -46,28	€ -46,28	€ -46,28	€ -46,28	€ -92,56	€ -92,56
Afval BTW 6,3 --> 21%	€ 364.000	€ 41,68	€ 41,68	€ 41,68	€ -	€ -	€ -
Forensenbelasting	€ 40.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Lijkbezorgingsrechten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Toeristenbelasting	€ 90.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 1.229.000	€ 43,21	€ 82,32	€ 169,24	€ 92,59	€ 159,92	€ 412,41

Effect per aanslag

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Maatregel	Extra opbrengst 2022	WOZ waarde Woning			WOZ waarde Bedrijf		
		€ 275.000	€ 500.000	€ 1.000.000	€ 275.000	€ 500.000	€ 1.000.000
OZB 2021		€ 210,65	€ 383,00	€ 766,00	€ 611,88	€ 1.112,50	€ 2.225,00
Riool 2021		€ 137,00	€ 137,00	€ 137,00	€ 137,00	€ 274,00	€ 274,00
Afval 2021		€ 328,16	€ 328,16	€ 328,16	€ -	€ -	€ -
OZB 2022		€ 258,46	€ 469,92	€ 939,84	€ 750,74	€ 1.364,98	€ 2.729,97
Riool 2022		€ 90,72	€ 90,72	€ 90,72	€ 90,72	€ 181,44	€ 181,44
Afval 2022		€ 369,84	€ 369,84	€ 369,84			

Overzicht woonlasten regio West-Friesland 2021

6.20 Invoeren toeristenbelasting

Gemeente Koggenland heeft 5 recreatieparken met ongeveer 945 vakantieverblijven geregistreerd. Voor eigenaren die meer dan 90 dagen per jaar een vakantiewoning tot hun beschikkingen wordt forensenbelasting geheven, dit zijn er in Koggenland 554. De overige objecten (391) zijn in gebruik van:

- ingezetenen (gedoogbeschikkingen),
- in beheer van bedrijven, kortstondig in verhuur en
- 91 AirB&B en B&B en overige chalets die via internet worden aangeboden

Er zijn verder drie hotels in Koggenland. Hoeveel arbeidsmigranten in Koggenland worden gehuisvest is niet bekend.

Op basis van de onderstaande bezettingsgraden (bron: Centraal Bureau voor de Statistiek) is een opbrengst prognose berekend waarbij we uitgaan van € 1 per persoon /per overnachting.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

	Aantal	Kamers per	Aantal personen	Bezettingsgraad 24,3%	Overnachtingen
Recreatieparken	300	1	3	67	59.869
B&B	91	3	2	89	48.427
Hotels	3	20	2	89	10.643
					118.940

Onder aftrek van de perceptiekosten verwachten we een extra netto opbrengst te kunnen realiseren van afgerond € 90.000.

Overzicht van de tarieven toeristenbelasting in de regio.

	2019	2020
Drechterland	€ 1,07	€ 1,09
Stede Broec	€ -	€ -
Enkhuizen	€ 1,73	€ 1,75
Medemblik	€ 1,13	€ 1,50
Opmeer	€ 0,52	€ 0,52
Hoor (B&B, hotel)	€ 2,50	€ 2,54
Hoor (tent, carava)	€ 1,25	€ 1,27
Hollands Kroon	€ 1,30	€ 1,50
Den Helder	€ 1,30	€ 1,33
Schagen	€ 1,28	€ 1,30
Langedijk	€ 1,00	€ 1,00
Heerhugowaard	€ -	€ -
Beemster	€ 2,15	€ 2,15

KANTTEKENINGEN
Disclaimers

Een aantal ontwikkelingen die op korte termijn zullen plaatsvinden, zijn (nog) niet te kwantificeren. Ze zijn in dit financieel kader niet opgenomen: ze zijn geen onderdeel zijn van de ombuigingen, maar hebben wel effect op de financiële huishouding voor de komende jaren van de gemeente Koggenland.

Corona

Het einde van de huidige coronapandemie is nog niet in zicht. Op dit moment worden extra kosten gemaakt om de gevolgen hiervan het hoofd te kunnen bieden. Dit zijn in vrijwel alle gevallen incidentele kosten waarvan het Rijk heeft aangegeven deze volledig te zullen vergoeden. Alle hiermee samenhangende kosten worden apart geadmistriseerd, zodat de extra kosten door corona inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Op basis van de huidige kennis is de verwachting dat de structurele toekomstige gevolgen van Corona deels binnen de totale formatie en kosten van de gemeente Koggenland kunnen worden opgevangen. De mate waarin, kan pas worden bepaald op het moment dat meer duidelijkheid is gekomen over de wijze waarop het post Coronatijdperk eruit gaat zien.

Overdracht wegen

De overdracht van de wegen van het Hoogheemraadschap Noord-Holland (HHNK) naar de gemeentes in West-Friesland gaat gefaseerd in 2022 en 2023 gebeuren. Voor de gemeente Koggenland gebeurt dat in 2023. Op dit moment zijn de onderhandelingen gaande over de voorwaarden waaronder die overdracht zal plaatsvinden. Daar zijn vele partijen bij betrokken, waaronder de overige gemeentes in West-Friesland. Het is onmogelijk reeds in deze fase een inschatting te maken welke structurele kosten het

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

beheer en onderhoud van deze wegen met zich mee gaat brengen. Daarbij dient te worden opgemerkt dat tegenover deze kosten ook mogelijke inkomsten staan als gevolg van een potentiële bruidsschat en verdeling van kosten tussen de verschillende gemeentes. Gezien de status van deze onderhandelingen is het onmogelijk een financieel meerjarenbeeld te schetsen inzake deze wegen. Vanzelfsprekend vindt besluitvorming inzake de overdracht wegen in een later stadium plaats in de gemeenteraad.

Gemeentehuis

De Coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat plaats- en tijdonafhankelijk werken voor de nabije toekomst een serieuze optie is. Op dit moment kent het gemeentehuis een traditionele inrichting waar voor vrijwel alle ambtenaren een vaste werkplek is. Dit is naar verwachting op termijn niet meer nodig en kan mogelijk leiden tot het mede huisvesten van andere organisaties in het gemeentehuis met als gevolg een meer toegankelijk gebouw waardoor een laagdrempeliger contact met inwoners en het bedrijfsleven mogelijk wordt gemaakt. Het huisvesten van andere organisaties kan mogelijk tot inkomsten leiden. Voor 2020 was een budget door de raad beschikbaar gesteld voor de vervanging van meubilair. Vanwege het uitbreken van de coronapandemie is daar geen gebruik van gemaakt. Het voorstel is om dit budget, dat reeds door de raad hiervoor gereserveerd is, in te zetten om een plan te maken om het gemeentehuis te transformeren naar een meer toegankelijk gebouw voor de inwoners en ondernemers van Koggenland. Ook moet dat plan voorzien in het aanpassen van de werkplekken voor ambtenaren aan de nieuwe normen die gaan gelden in het postcoronatijdperk. Een aantal werkgroepen zijn reeds gestart met de voorbereidingen.

Het is echter nog te vroeg om de financiële gevolgen van deze transformatie inzichtelijk te maken. Zodra daarover wel duidelijkheid is, volgt een voorstel aan de gemeenteraad.

Gemeentefonds

Op dit moment vinden op verschillende niveaus gesprekken plaats over het compenseren van gemeenten als gevolg van de stijgende kosten in het sociaal domein. De druk op het kabinet om met passende maatregelen te komen wordt opgevoerd, maar mede door de tweedekamerverkiezingen ligt er nog geen besluit. Er is op dit moment onvoldoende zekerheid over een compensatie.

Afgaand op de uitkomst van diverse overleggen en gesprekken lijkt de ontwikkeling voor Koggenland positief uit te kunnen pakken. Maar als gezegd is het nog prematuur om bedragen op te nemen dan wel in te rekenen. De eerste definitieve, structurele, effecten worden tijdens de meicirculaire verwacht en kunnen derhalve niet worden meegenomen in dit voorstel.

Daarnaast is onlangs door de Raad Openbaar Bestuur (ROB) een advies uitgebracht over een onderzoek naar de uitvoeringskosten verbonden aan het Klimaatakkoord. In het onderzoek wordt gepleit voor een specifieke uitkering voor de uitvoeringskosten Klimaatakkoord over de jaren 2022-2024 en 2025-2030. De verwachting is dat hier bij de voorjaarsnota van het Kabinet, dan wel bij de septembercirculaire meer duidelijkheid over is.

Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Hoewel het de verwachting is dat de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging op 1 januari 2022 in werking zullen treden, is dat nog altijd niet zeker. Wel zeker is dat, met de komst van die beide wetten, het huidige omgevingsrecht flink op de schop zal gaan. Dat zal leiden tot een flinke daling in de hoeveelheid vergunningen en daarmee tevens tot een daling van de leges. Een deel van de activiteiten die nu nog onder de vergunningplicht vallen zullen namelijk meldingsplichtig worden en een deel kan door de raad ook vergunningsvrij worden gemaakt. De verwachting is dat de nieuwe mogelijkheden om leges te heffen, bijvoorbeeld voor milieuvergunningen, het 'verlies' bij lange na niet compenseren. Maar opnieuw geldt: er is geen bedrag voor opgenomen omdat er nog geen duidelijkheid is.

Daarbij geldt dat een daling van het aantal vergunningen niet een-op-een vertaalt naar een gelijke daling in benodigde capaciteit. In de praktijk blijkt dat verband niet zo rechtstreeks. Dat komt deels doordat bepaalde vergunningen worden omgezet naar meldingen, waarvoor wel werkzaamheden moeten worden gedaan maar geen leges mag worden geheven. Anderdeels komt het doordat de Wet Kwaliteitsborging (WKB) juist extra taken voor de gemeenten inhoudt, waar geen leges tegenover staan. Bureau Berenschot, dat eerder onderzoek deed naar de impact van de WKB, verwacht dat de vermindering van de legesinkomsten groter zal zijn dan de kostendaling door het wegvallen van de werkzaamheden.

Wat de uiteindelijke precieze financiële gevolgen van de invoering van deze twee wetten zullen zijn, laat zich niet gemakkelijk vertalen naar één getal, omdat er een groot aantal parameters hierbij van invloed zijn. Een van die parameters is bijvoorbeeld de keuzes die uw raad maakt over wat vergunningsvrij wordt en wat niet. Die keuzes worden de raad in de komende jaren voorgelegd bij de ontwikkeling van het Omgevingsplan. Hierdoor is een betrouwbare berekening van de verwachte kosten en baten op dit moment niet te maken. Ook is het niet mogelijk om aan te geven welk bedrag aan inkomstenstijging daadwerkelijk zal worden bereikt door de verhoging van het kostendekkendheidspercentage (zie 6.15 hierboven).

Integraal huisvestingsplan (IHP)

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen. Om de investeringen in de onderwijshuisvesting voor meerdere jaren te bepalen stellen we een integraal huisvestingsplan (IHP) op. Het laatste dateert van 2015 en moet geactualiseerd worden. Hiervoor zal in de tweede helft van 2021 een nieuw IHP gemaakt worden met behulp van een gespecialiseerd extern bureau. Hier is een incidenteel budget voor nodig van € 12.500. Er is naar verwachting nieuwbouw en verbouw nodig bij een aantal scholen in de gemeente.

Huisvesting Buitendienst

De ruimte op en inrichting van de huidige werven van de buitendienst beperken de dienst in haar bedrijfsvoering. Daarnaast zijn de beide gemeentewerven verouderd. Qua bedrijfsvoering is het wenselijk vanuit één locatie te werken waar al het materieel staat en de aansturing centraal kan gebeuren: dat leidt tot een efficiënte organisatie.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Met de aanstaande overdracht wegen vanuit het Hoogheemraadschap Noord-Hollands Kwartier (HHNK) zal naar verwachting circa 4-5 fte overgaan naar de gemeente Koggenland om de extra taken uit te voeren. De overname van deze taken zorgt voor een toename van het werkpakket van de buitendienst. Op het moment dat de overdracht plaats heeft gevonden, moeten alle voorzieningen van dien aard zijn dat onderhoud en beheer uitgevoerd kan worden. De vraag is nu, of de huidige huisvesting van de buitendienst gerenoveerd wordt, dan wel of er nieuw gebouwd moet gaan worden.

Het reeds opgestelde rapport over de huisvesting van de Buitendienst zal uitgewerkt worden aan de hand van de nieuwe inzichten die de afgelopen periode zijn ontstaan. Er is op dit moment meer inzicht in de personele gevolgen, noodzakelijke uitbreiding van het machinepark en de samenhangende werkzaamheden die de overdracht van de wegen met zich mee gaat brengen. Dit moet leiden tot een voorstel waar duidelijk de voor- en nadelen van de beide scenario's (renovatie en nieuwbouw) onderbouwd worden. Dit voorstel zal aan uw raad ter besluitvorming worden voorgelegd, voorzien van een beeld op welke wijze de financiering hiervan gaat plaatsvinden.

Duurzaamheidsfonds

Het college spreekt de wens uit om de duurzaamheid van de gemeente te stimuleren. Een (revolvent) fonds kan daarin een grote rol spelen. Het fonds moet een bijdrage leveren aan het stimuleren van energieopwekking en energiebesparing, bijdragen aan de bewustwording rondom duurzaamheid in de algemene zin van het woord, en de bewustwording vergroten van thema's die aan duurzaamheid verwant zijn. Het fonds moet laagdrempelig zijn, fysieke maatregelen vergoeden en een toegevoegde waarde hebben ten opzichte van de bestaande financieringsmogelijkheden. Ook kan het ingezet worden voor benodigde gemeentelijke activiteiten en investeringen.

Een (revolvent) fonds geldt als variant waarbij de bedragen die worden ontvangen (bijvoorbeeld door aflossing van derden) als gevolg van aflossing en rente weer ter beschikking komen van het duurzaamheidsfonds. Het college stelt voor om een fonds te vormen met dekking uit de algemene reserve en een looptijd van vijf jaar. Voor de uitwerking en inzet van dit fonds zal het college in het 4e kwartaal van 2021 een voorstel aan de gemeenteraad aanbieden.

Klimaatakkoord

Onlangs is door de Raad Openbaar Bestuur (ROB) een advies uitgebracht over een onderzoek van de uitvoeringskosten verbonden aan het Klimaatakkoord. In het onderzoek wordt gepleit voor een specifieke uitkering voor de uitvoeringskosten Klimaatakkoord over de jaren 2022-2024 en 2025-2030. De verwachting is dat hierover bij de voorjaarsnota van het Kabinet, dan wel bij de septembercirculaire meer duidelijkheid gegeven zal worden.

Inkomsten Grondbedrijf

De winsten die we maken in het Grondbedrijf worden door onze toezichthouder aangemerkt als incidenteel en kunnen daarom niet worden meegenomen in het proces van de ombuigingen. De ombuigingen richten zich namelijk op het structurele begrotingsevenwicht. De exploitaties in het Grondbedrijf worden jaarlijks beoordeeld en waar mogelijk wordt de winst uitgenomen. Deze winsten komen terug in de jaarrekening

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

en worden gestort in de reserve van het Grondbedrijf. Vanuit de reserve kunt u de middelen gaan bestemmen voor projecten. Om deze reden stelt het college voor om de financiële plus na de ombuigingen minimaal te houden, wetende dat deze grondbedrijfs gelden beschikbaar zijn voor incidentele tegenvallers of uitgaves.

FINANCIËN	<p>7. Begrotingsruimte na noodzakelijke investeringen en ombuigingen</p> <p>Na verwerking van de in dit voorstel genoemde verwachte investeringen en noodzakelijke budgetaanvragen én de genoemde ombuigingen en inkomstenverhoging van afgerond € 1.950.000 is de Begrotingsruimte 2022 t/m 2025 weer positief. 2022 laat een begrotingsruimte van afgerond € 24.000 zien, aflopend naar € 20.000 in 2025. Belangrijke kanttekening hierbij is dat er een aantal onzekerheden en risico's zijn die nog niet direct kwantificeerbaar zijn in bedragen, maar die wel mogelijk effect hebben in de toekomst op de begrotingsruimte, deze worden onder de kanttekeningen verder toegelicht.</p>
DUURZAAMHEID	Zie onderbouwing
ALTERNATIEVE MOGELIJKHEDEN	Zie onderbouwing
PACT VAN WESTFRIESLAND	n.v.t.
COMMUNICATIE	Na vaststelling wordt het besluit op gebruikelijke wijze gecommuniceerd
VERVOLG	Na vaststelling van het besluit wordt de begroting 2022 opgesteld met inachtneming van de door de gemeenteraad aangenomen ombuigingen. Het raadsbesluit wordt gepubliceerd via de geëigende kanalen en aan de toezichthouder gezonden.
BIJLAGEN	<ul style="list-style-type: none"> - Bijlage 01 Aanbiedingsbrief - Bijlage 02 Bezuinigingsvoorstellen fracties - Bijlage 03 Presentatie Berenschot - Bijlage 04 Bijlagenboek bij rapportage financieel gezonde gemeente - Bijlage 05 Memo reactie ledenbrief VNG over abonnementstarief WMO - Bijlage 06 Aandachtspunten vanuit de raadsinformatieavond 15 februari 2021 - Bijlage 07 Memo jeugd - Bijlage 08 Presentatie mogelijkheden inkomstenverhogingen - Bijlage 09 Verslag informatiebijeenkomst Ombuigingen 15 maart 2021 - Bijlage 10 Vragen en antwoorden n.a.v. raadsinformatieavond 15 maart 2021

Datum college: 30 maart 2021

Burgemeester en wethouders van Koggenland.